

Podobe iz naroda.

VIII. Hudi jeziki.

 naši vasi je umrl sivolasi župnik, in poslali so v vas mladega namestnika. Mladi se je lepo vedel in živel kakor svetnik. Ljudem se je jako priljubil, in le njega so hoteli obdržati za župnika. Ljudstvo je naganjalo občinske prednike, naj bi župniji pri-skrbeli tega mladega duhovnika. Proš-njo za prošnjo je pošiljalo županstvo na vse strani: na vladiko, na zaščitnico naše cerkve, baronico K. in na namest-ništvo. A ni bilo uspeha.

Ženske so obdelovale župana in ob-činske može, češ, da niso za nič, da so podkupljeni. Nekateri pa so trdili, da po nobeni ceni ne dobimo mladega namestnika za župnika. »Zakaj« — tako je razlagal France, vaški kovač, »vla-dika, baronica K. in presvetli cesar so bili skupaj v šoli in so tedaj vsi istih mislij. Radi tega nam ne pusté mla-dega pri nas in ga ne; bodemo videli, bode-li moja veljala! Tudi jaz vem nekaj, in ne vi sami.«

Posebno pa so se protivile Miličevka, Kraljevka in Strjanka. »Le naj pride drug, naj!« rotila se je Miličevka, »pa se bodo že može pomenili, da mu ne bodo niti odprli župnišča. Ker skoro bi rekla, da nas hočejo vsi pripraviti ob vero, ki nam ne pusté za duhovnega pastirja tega-le dobrega človeka, s ka-terim smo popolnoma zadovoljni. Učen je, kakor drugi in blagoslove ima tudi. In kako je glasán in razumljiv v besedi! Da, bolji je, nego prejšnji stari, ki je le tje nekoliko pomomljaj, samo da je bilo. Ako pride dekan umestiti onega,

zvrne mu naš Janez voz na sredi trga pred cerkvijo. Kaj bi nam dajali onega! Saj se sliši, da je ne vem kaj storil in bil celó petkrat kaznovan, ker je preveč lasal otroke v šoli. Naj pride, naj, pre-tepat moje otroke! Vedno bodem na-ganjala našega, da ga pojde tožit. Kaj destе pa vi, Strjanka? Pojdete-li vi k maši, kadar bode on maševal?« vprašala je Miličevka smejé se svojo so-sedinjo.

»Verujte mi, da ne pojdem niti k maši niti k izpovedi. Res! Skoro bi bila zábila. Sedaj bode bral ta-le mladi pšenico. Kdo bi je ne dal, če bi bila zanj? Toda pšenica bode za onega, ki pride. Sosedé, ali jo bode-te dale? Vsi moški v našem koncu so se pomenili, da je ne dadó, da hočejo napraviti si nov plačilni red, da bode šlo po davkih. Sosedé, sedanjemu namestniku le dajmo, saj nam bode sam Bog povrnil! O kak duhovnik je to! Jaz mu bodem tudi nesla kave. Oj revež, kaj bode ž njim, ako ga pošljejo v gore, kjer je sam sneg, kakor pravijo!« in Strjanka si je brisala solze.

Ko se je poslavljal namestnik, udarilo je ljudstvo v jok po celi cerkvi. Le besedico je izpregovoril in ni mogel več; kar obrnil se je in maševal dalje. Kmalu je odšel. Prišel je novi župnik, tudi še mlad. Vozil se je počasi skozi vas. Ljudstva po vaseh je bilo malo. Neki mladeniči so se novemu župniku smejali — s klobukom na glavi. Vse je jokalo po namestniku. A trikrat bolj so jokali v vasi, od koder je odhajal

novi duhovnik. Zakaj poslednji je bil človek blage duše in zlatega srca, pravi duhovnik Gospodov.

V cerkev je prihajalo sedaj malo ljudij. O njegovem prihodu je bilo grozdje skoro zrelo, jako lepo in obilno. Toda pet dnij pozneje se usuje toča v našo vas. »O ti nesrečni župnik! Zakaj nisi ostal, kjer si bil! O moj Bog! Angelja si nam vzel, vruga poslal! Prej nismo znali za točo.« Tako so mnogi ljudje vpili. Duhovnik je vse vedel, a delal se je gluhega in slepega. Vse je odpustil ljudem. »Saj ne vedó, kaj delajo!« bilo je njegovo geslo.

Miličevka ga je še vedno opravljala in črnila.

»Kako kuharico ima!« zasmehovala je duhovnikovo sestro.

»Kaj, to je kuharica? To je ževka, ne kuharica. Tako kmečki oblečena! Bog mi greh odpusti! Saj ji nečem hudega. Toda: vse, kar je prav! Stari župnik ni bil za nič, pa vsaj kuharica je bila čedno oblečena. Ta pa tako!«

Prav tako sta ga opravljali tudi Strjanka in Kraljevka. Dva tedna po prihodu župnikovem je Strjanka nagloma obolela in šla, od koder se ne vrne nikdo. V dveh dnevih jo je premagala bolezen. Ni hotela, da bi jo previdel novi župnik, ker ga ni mogla videti. Naposled se je vendar udala. Šli so ponj, a moral je nesti Najsvetejše nazaj. Prehitela jo je smrt. Miličevka je bila pri umirajoči, in to jo je jako pretreslo.

Za pet dnij se je Miličevka hudo prehladila in si nakopala plućnico. Po noči je začela vpiti in prositi moža svojega, naj ji pomore, ker ji je hudo za smrt.

»O Janez, pojdi, pojdi mi po duhovnika, pojdi po župnika, da se izpovem. O teci, teci, prosim te, Janez, jutra ne dočakam. O teci! O! — O!

Kako me bôde! O usmili se me! Teci po župnika! Ako ne bode hotel, ker sem ga opravljala, prosi ga, Janez, veš, prosi, tudi poklekni predenj, pojdi, hiti, teci! Hitro, da se mi ne zgodi, kakor Strjanki, da ne umrjem brez vsega! O to bi bila strašna kazen božja. Hiti, Janez, hiti!«

Mož ni hotel verjeti iz početka, da je res tako hudo, toda prestrašilo ga je ženino trpljenje. Bal se je, da bi jo izgubil, njo, s katero je živel mnogo let v miru, njo, ki je povzdignila hišo in jo oprostila dolgov. — Ubogi duhovnik! Oni dan ni bil za nič! A danes? O, kako je dober! O polnoči je prišel k Miličevki, in kako hitro, brez ugovora! O, kako dobro ji je délo. In prav je bilo, da je prišel. Žena je umrla, predno je zasijala jutranja zora.

Kraljevka je potem molčala, kakor bi ji bil jezik zamrznil. Vendar jo je županstvo tožilo, in dali so ji teden duij zapora.

Poteklo je pol leta in župnik se je s svojimi vrlinami prikupil vsem svojim ovčicam. Njegov migljej jim je bil ukaz. Moški in ženske, vsi od kraja so ga hodili prosit odpuščanja, prejemali pogostokrat zakramente, nosili mu babje-verne knjižice in protestantovske biblije. »O, kakega duhovnika smo sovražili!« rekla je nekega dné Kraljevka: »To je pravi angelj. Kako lepo in učeno govori! Poslušala bi ga rada ves teden...« — O javno mnenje! *Krasjanin.*

IX. Pisar.

Premestili so me v majhno mestece na Gorenjskem, kjer sem se kmalu udomačil. Stanoval sem v šolski ulici, v hiši nekega zasebnika pri tleh. Moj vis-à-vis je bil sodiški pisar, po imenu Urh Trpotec. To vam je bil čuden